

**Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií
pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár**

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „Zákon č. 186/2009 Z. z.“)

Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 16/2018 z 11. decembra 2018 o predkladaní výkazov o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazov o vykonávaní finančného poradenstva (ďalej ako „opatrenie NBS č. 16/2018“)

Lokalizácia: § 36 ods. 8 zákona č. 186/2009 Z. z. a § 1 a 2 Opatrenia NBS č. 16/2018

Účinnosť: 23.02.2018 a 01.01.2019

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 51

Administratíva spojená s vyplňaním ročných výkazov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: -
Zákon: <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2017/463>
Opatrenie: <https://www.slov-lex.sk/elegislative/legislativne-procesy/SK/LP/2018/433>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
Zákon: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=6483>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☐ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☒ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Význam regulácie, ktorá stanovuje povinnosť finančným agentom a poradcom predkladať štvrťročné a ročné výkazy o ich činnosti, spočíva predovšetkým v zabezpečení transparentnosti a systematickom dohľade nad finančným trhom. Národná banka Slovenska (ďalej ako „NBS“) môže na základe týchto pravidelných výkazov monitorovať, či agenti a poradcovia dodržiavajú zákonné požiadavky, a zároveň sledovať aktuálne trendy a riziká v sektore finančného sprostredkovania.

Konkrétne ide o povinnosť predkladať štvrťročný výkaz o vykonávaní finančného sprostredkovania a ročný výkaz, ktorého obsah je len matematickým súčtom hodnôt zo štvrťročných výkazov. Tieto výkazy majú pevne stanovený vzor a metodiku na ich vypracovanie, ako je uvedené v prílohách č. 1 a č. 2 k opatreniu NBS č. 16/2018.

Táto regulácia však spôsobuje zvýšenú administratívnu záťaž pre finančných agentov, pretože im ukladá povinnosť opakovane vykazovať rovnaké údaje bez pridanej hodnoty. Ročný výkaz, ktorý je len jednoduchým súčtom štvrťročných výkazov, znamená pre agentov ďalšiu administratívnu povinnosť, ktorá je pre nich neopodstatnená a časovo náročná.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Povinnosť predkladania štvrťročných a ročných výkazov o finančnom sprostredkovaní podľa zákona č. 186/2009 Z. z. predstavuje pre finančných agentov značnú administratívnu a časovú záťaž, najmä preto, že ročné výkazy sú len matematickým súčtom hodnôt zo štvrťročných výkazov. Táto regulácia neprináša žiadnu pridanú hodnotu pre regulátora ani pre štát, pretože rovnaké údaje by mohli byť automaticky spracované na úrovni regulátora. Výsledkom je zbytočné vyťaženie administratívnych kapacít finančných agentov a potreba riešiť prípadné nedostatky v zasielaných údajoch, čo neprispieva k efektívnejšej regulácii. Predmetom ex post hodnotenia bude prehodnotenie povinnosti vyplňania ročných výkazov.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

- priamo samostatní finanční agenti, ktorí budú vykazovať údaje za svoju činnosť a činnosť svojich podriadených sietí (podľa údajov NBS k 31.3.2018 ide o 546 samostatných finančných agentov) a finanční poradcovia (k 31.3.2018 išlo podľa dostupných údajov o 12 subjektov).
- nepriamo finančné inštitúcie, ktoré budú pravdepodobne vo väčšej miere detailu poskytovať údaje samostatným finančným agentom tak, aby vedeli v čo najväčšej miere presnosti naplniť vykazovacie povinnosti.

Ex post:

- samostatní finanční agenti, ktorí vykazujú údaje za svoju činnosť a činnosť svojich podriadených sietí (podľa údajov NBS k 25.10.2024 ide o 400 samostatných finančných agentov a finanční poradcovia (k 25.10.2024 ide o 7 subjektov). V súčte 407 subjektov.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

Vplyv v ex ante fáze bol definovaný ako negatívny - zvyšujúci administratívnu náročnosť v dôsledku nových vykazovacích povinností.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
51	Administratíva spojená s vyplňaním ročných výkazov	§36 ods. 8 zákona § 1 a 2 Opatrenie NBS č. 16/2018	23.2.2018 1.1.2019	samostatní finanční agenti, finanční poradcovia	407	37	14 863	17 571	- 2708

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: Náklady regulácie boli kvantifikované v procese zavádzania Opatrenia NBS č. 16/2018, ktoré zaviedlo túto vykazovaciu povinnosť. Gestor v ex ante fáze odhadoval náklady spojené s touto vykazovacou povinnosťou vo výške 31,49 eur pri jednom vedení dokumentácie a predkladaní ročných výkazov. Počet subjektov bol odhadovaný vo výške 546 (samostatní finanční agenti) a 12 fin. poradcov, v súhrne 558 subjektov. Súčinom počtu subjektov a odhadovaných nákladov je výška nákladov na podnikateľské prostredie 17 571,42 €. Ex post náklady: Kvantifikácia nákladov bola vykonaná pomocou kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia využitím dvoch typických admin. povinností, a to: poskytnutie informácie, evidencie a vedenie dokumentácie s frekvenciou 1x ročne. Súčinom počtu subjektov a odhadovaných nákladov je výška nákladov na podnikateľské prostredie 14 863 €. Výška nákladu na 1 subjekt predstavuje 37 €.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti pre zistenie počtu dotknutých subjektov z predmetnej oblasti bolo webové sídlo Národnej banky Slovenska. Odkaz na internetovú stránku: https://subjekty.nbs.sk/?s=1120
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
Dôvodom rozdielu výšky nákladov je zmena počtu subjektov, konkrétne poklesom zo 558 na 407.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Nepredpokladané náklady v ex ante fáze neboli identifikované.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia: Ministerstvo financií Slovenskej republiky, sekcia finančného trhu, odbor kapitálového trhu a poisťovníctva (ďalej ako „MF SR“ alebo „gestor“).

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská asociácia sprostredkovateľov v poisťovníctve,
31747876 (ďalej ako „SASP“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SASP

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

1.10.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 3.9.2024 do 16.9.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Vyjadrenie Slovenskej asociácie sprostredkovateľov v poisťovníctve k súčasnej regulácii povinného reportingu smerom k NBS zdôrazňuje pochopenie potreby zberu údajov pre účely dohľadu a ochrany spotrebiteľa. SASP súhlasí so zachovaním reportovacích povinností, no uvítali by ich výrazne zjednodušenie, aby sa znížila administratívna záťaž, ktorá komplikuje efektívnu prácu sprostredkovateľov so samotnými klientmi, keďže sa musia venovať aj pridruženým činnostiam súvisiacim s vykazovaním. Tento postoj je v súlade s cieľom znižovania administratívnych nárokov na podnikateľov a zvyšovania kvality nad kvantitou požadovaných údajov, pričom SASP poukazuje na jednoduchšie modely reportovania v zahraničí.

Dnes sa reportujú tieto oblasti: evidovanie sťažností, AML, GDPR a jeho kontrola, v budúcnosti pribudnú reporty ESG, report CO2, report ohľadom bezpečnosti v kybernetickom priestore. Medzi hlavné problematické body patrí rozdelenie na životné a neživotné poistenie, definícia zmlúv uzatvorených na diaľku, a delenie produktov na PZP/KASKO, ktoré sa stávajú menej diferencované. Tieto komplexné požiadavky vedú k vyššiemu riziku chybovosti pri vyplňovaní, a to aj napriek metodickým usmerneniam NBS. Na základe týchto výhrad SASP odporúča prehodnotiť súčasné reportovacie požiadavky tak, aby zostal zachovaný účel a transparentnosť dohľadu, avšak s menšou administratívnou záťažou.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu / regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Regulácia, ktorá zavádza povinnosť finančným agentom a poradcom pravidelne predkladať štvrťročné a ročné výkazy o ich činnosti, je kľúčová pre zabezpečenie transparentnosti a efektívneho dohľadu nad finančným trhom. Tieto výkazy umožňujú NBS porovnávať, analyzovať dáta, priebežne monitorovať, či agenti a poradcovia postupujú v súlade so zákonom a pomáhajú identifikovať trendy a potenciálne riziká v oblasti finančného sprostredkovania. Takto nastavený dohľad prispieva k prevencii nekalých praktík a podporuje profesionálne poskytovanie služieb spotrebiteľom.

Ministerstvo financií rozumie, že finanční sprostredkovatelia čelia narastajúcemu množstvu vykazovacích povinností, čo pre nich predstavuje značnú administratívnu záťaž. Podľa vyjadrenia MF SR existuje v tejto oblasti potenciál pre zmiernenie tejto záťaže, pričom by sa mohlo zväziť obmedzenie frekvencie výkazov na polročné a ročné obdobie. Ministerstvo zároveň zdôrazňuje, že otázka úpravy rozsahu a periodicity týchto povinností spadá do kompetencie Národnej banky Slovenska.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia / zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy / zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Slovenská asociácia sprostredkovateľov navrhuje ako alternatívne riešenie zachovať povinnosť predkladať len ročný výkaz, pričom by sa zrušila povinnosť podávať štvrťročné výkazy, alebo prípadne zjednodušiť obsah štvrťročných výkazov. Argumentuje, že poisťovne už disponujú

relevantnými dátami, a preto sa rovnaké informácie nemusia duplicitne zhromažďovať u sprostredkovateľov, ktorí nemajú kapacity na takú detailnú evidenciu a pravidelné reportovanie. Asociácia by rada apelovala na zjednodušenie výkazníctva, aby sa administratívna záťaž sprostredkovateľov znížila a umožnila im viac sa sústrediť na samotnú službu pre klientov.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Ministerstvo financií vníma, že subjekty v oblasti finančného sprostredkovania čelia rastúcej administratívnej záťaži spôsobenej množstvom vykazovacích povinností, ktoré súčasne neustále pribúdajú. Z tohto dôvodu MF SR považuje za potrebné preskúmať možnosti na zníženie tejto záťaže, pričom je otvorené diskusii o racionalizácii výkazníctva, ktorá by nevyžadovala legislatívnu zmenu zákona, ale mohla by sa riešiť úpravou opatrenia NBS č. 16/2018. MF SR považuje za vhodné iniciovať stretnutie s NBS, kde by sa táto téma detailnejšie prediskutovala, s cieľom posúdiť možnosti zjednodušenia existujúcich požiadaviek na výkazníctvo, napríklad prostredníctvom zavedenia iba polročného a ročného výkazu.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu / regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Súčasná regulácia, ktorá zavádza povinnosť pravidelného štvrťročného a ročného výkazníctva pre finančných agentov a poradcov smerom k NBS, má svoj význam z pohľadu transparentnosti a zabezpečenia efektívneho dohľadu nad finančným trhom. Ministerstvo hospodárstva vníma, že takto získavané údaje umožňujú NBS vykonávať porovnávaciu a analytickú činnosť, ktorá prispieva k monitorovaniu plnenia zákonných povinností a k prevencii nekalých praktík. Cieľom je podporiť stabilitu trhu a zabezpečiť, aby finančné služby pre spotrebiteľov boli poskytované kvalitne a v súlade s predpismi.

Na druhej strane, Ministerstvo hospodárstva rozumie, že takéto vykazovanie predstavuje významnú administratívnu záťaž pre finančných sprostredkovateľov, najmä v kontexte narastajúceho počtu regulácií, ako sú napríklad povinnosti súvisiace s evidovaním sťažností, pravidlami AML, kontrolou GDPR a v budúcnosti aj novými výkazmi ESG a CO2. Z toho dôvodu by SASP uvítala úpravu frekvencie alebo zjednodušenie požiadaviek, aby sa uľahčilo plnenie týchto povinností bez straty na kvalite údajov, ktoré NBS potrebuje na efektívny dohľad. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa Ministerstvo financií prikláňa k otvoreniu diskusie s NBS, ktorá by mohla viesť k úprave požiadaviek na výkazníctvo. Táto zmena by mohla nielen znížiť administratívne nároky, ale aj lepšie reflektovať dynamickú povahu podnikateľského prostredia.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Ministerstvo hospodárstva vníma návrh Slovenskej asociácie sprostredkovateľov v poisťovníctve na zjednodušenie výkazníctva pre finančných sprostredkovateľov ako krok smerom k zmierneniu administratívneho zaťaženia v podnikateľskom prostredí. SASP navrhuje, aby bola povinnosť predkladať výkazy racionalizovaná, pričom by sa zachoval len ročný výkaz, alebo by sa obsah štvrťročných výkazov zjednodušil. Tento prístup by podľa SASP uľahčil prácu sprostredkovateľov, ktorí majú obmedzené kapacity na takto detailné evidovanie a pravidelné podávanie výkazov, najmä vzhľadom na to, že relevantné údaje sú už zhromažďované u poisťovní.

V nadväznosti na vyjadrenie Ministerstva financií, ktoré rovnako uznáva rastúcu administratívnu záťaž týchto subjektov, sa MH SR prikláňa k tomu, aby sa diskutovali možnosti úpravy požiadaviek na výkazníctvo. Súhlasí, že táto zmena by nemusela prebiehať formou legislatívnej úpravy, ale mohla by byť riešená úpravou opatrenia NBS č. 16/2018, čo umožní flexibilnejší a rýchlejší prístup k racionalizácii výkazníctva. MH SR teda podporuje návrh na stretnutie s Národnou bankou Slovenska, kde by sa spoločne s MF SR a relevantnými zainteresovanými stranami hľadali efektívne riešenia, napríklad zavedenie polročného a ročného výkazu. Týmto prístupom by sa zabezpečila potrebná transparentnosť a dohľad, zatiaľ čo podnikateľské subjekty by mohli znížiť administratívne povinnosti a efektívnejšie sa venovať svojim klientom. V nadväznosti na vyššie uvedené Ministerstvo hospodárstva zorganizuje stretnutie za prítomnosti zástupcov NBS s cieľom zlepšiť regulačné prostredie tak, aby podporovalo flexibilitu a efektívne fungovanie podnikateľských subjektov.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov / ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

MH SR sa s vyššie uvedenými závermi stotožnilo a rovnako vyjadrilo aj pozitívny postoj k deklarovanému zámeru pokračovať v ďalších rokovaniach s podporou MF SR k zníženiu administratívnej záťaži fin. sprostredkovateľov. V kontexte vyššie uvedeného sa MH SR prikláňa

k návrhu väčšiny zúčastnených subjektov, a to zorganizovať stretnutie s NBS za účelom hlbšieho prediskutovania zjednodušenia výkazov.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
--

Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
--

9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:

Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.
--

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia